

Pomembne zadeve kar mimo krajanov

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Center sta v četrtek, 30. januarja med drugim obravnavala program usmerjanja in pospeševanja inovacijske dejavnosti in poročilo o urejanju in oblikovanju prostora. Živahna razprava se je razvila tudi o poročilu o uresničevanju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Družbenopolitični zbor je o tem razpravljal že dan poprej.

Iz uvodnih besed in razmeroma skromne razprave na zboru združenega dela (kjer bi sicer lahko pričakovali največ pripomb in stališč) povzamamo opozorilo, da je še vedno premalo sodelovanja med združenim delom, šolami in znanstvenoraziskovalnimi organizacijami. Koliko visokošolskih organizacij pa se sploh vključuje v delovni proces delovnih organizacij, so se vprašali delegati. Potreben bo drugačen odnos do raziskovalne dejavnosti in nasloniti se moramo predvsem na lastne sile. Nagrajevanje ni urejeno z internimi samostojnimi akti, pa čeprav je to posebej opredeljeno v 129. členu zakona o združenem delu. Velikokrat je posredi nevoščljivost. Marsikje pa prevladuje prepričanje, da s preprostim dvigom cen dosežejo na najlažji način večji učinek, kot pa bi ga dosegli s prihrankom zaradi inovacije.

Zbor krajevnih skupnosti je posvetil nekaj več pozornosti poročilu o urejanju in oblikovanju prostora. Delegati so v zvezi s poročilom, ki obravnava v glavnem le temeljne okvire za urejanje razmer, opozorili na nekaj konkretnih problemov.

V krajevni skupnosti Stara Ljubljana so na primer zelo nejevoljni zaradi delovanja PIK Vinkovci, ki je začel s

privoljenjem mestnega sekretariata za ljudsko obrambo uporabljati zaklonišče na Krekovem trgu za skladiščenje svojega blaga. Tovornjaki pripeljejo izpod grajskega predora, naredijo prekršek, zavijejo na levo ter se mimo mestnega in lutkovnega gledališča zapeljejo na prostor pred vhodom v zaklonišče, kjer razkladajo svoj tovor. Nihče od pristojnih ni vprašal za mnenje ne krajanov, ne KS pa tudi sanitarne inšpekcije ne. Tovornjaki parkirajo na mestu, kjer je vgrajena cisterna za nafto in kjer je prepovedano kajenje. Ogroženi so tako odrasli, ki hodijo tod mimo, kakor otroci, ki pridejo na lutkovno predstavo. Delegati predlagajo takojšnjo ukinitve take rabe zaklonišča.

Predsednik izvršnega sveta Boris Platovšek je v zvezi s to razpravo pojasnil, da so mestni skupščini že predlagali ukinitve soglasij; občinski komite za urejanje prostora pa naj sproži postopek, da se na Krekovem trgu prepove parkiranje.

Krajan v krajevni skupnosti Trg osvoboditve so ogorčeni zaradi pisanja v dnevnem časopisju, ki jim očita, da nasprotujejo širšim družbenim interesom. Gre namreč za namembnost uporabe pritličnih prostorov Čojzove hiše na Bregu 22, kjer naj bi uredili

gostinsko dejavnost. Turizem ni samo »oštarja«, pač pa po mnenju krajanov še vse kaj več. To so med drugim kulturne in naravne znamenitosti, zaradi katerih turist pravzaprav pride. Gostinska dejavnost bi razvrednotila Čojzovo hišo, ki je v bistvu kulturni spomenik. Zakaj ne bi sprejeli predloga prirodoslovnega muzeja, ki je pripravljen preseliti sem zbirko mineralov, katere večji del je nekoč tu že bil, saj je bil baron Žiga Zois velik zbiratelj in njegovi eksponati so zdaj v prirodoslovnem muzeju.

Predsednik komiteja za urejanje prostora Dušan Hvala je v zvezi s tem pojasnil, da gre le za variantne predloge: gostinstvo, obrt ali kultura. Dokončni predlog bodo izoblikovali šele potem, ko bodo povedali svoje mnenje še komite za družbeno planiranje in gospodarstvo, komite za družbene dejavnosti in predvsem tudi krajan.

Delegat iz Novih Poljan je opozoril na nerazumljivo zadrževanje pri gradnji vročevoda ob Poljanski cesti, za katerega so jim prvotno zagotavljali, da bo zgrajen v 90 dneh. Ta rok se je iztekel 30. oktobra, vendar je zdaj še vedno vse razkopano. Izvajalci so ob tem uničili zelenico, ki so jo uredili krajan s prostovoljnim delom in kjer so zasadili 88 dreves v počastitev predsednika Tita. Dušan Hvala je v zvezi s tem opozoril, da Poljanska cesta ne sodi v pristojnost občinskega komiteja za urejanje prostora, vendar se bodo zavzeli za stvar in skušali najti ustreznega rešitev.

N. I.

SKRB ZA BORCE V NAŠI OBČINI

Zdravstvena nega in priznavalnine

Vsa povojna leta je zakonodaja, ki ureja pravice udeležencev narodnoosvobodilne vojne in njihovih družinskih članov, urejena tako, da zagotavlja primerno socialno in zdravstveno varstvo. Pri tem je seveda pomemben osebni prispevek posameznika v medvojnem in tudi povojnem času.

V občini Ljubljana Center živi skoraj 3.000 članov zveze borcev – med njimi 254 osebnih invalidov in 181 nosilcev Partizanske spomenice 1941. Zato v naši občini namenimo posebno skrb izboljšanju zdravstvenih in življenjskih razmer borcev.

Že pred leti je bil pri Zdravstvenem domu ustanovljen dispanzer za borce, ki je pričel leta 1984 s sistematičnimi pregledi. Žal ugo-

tavljamo, da se ga upravičenci še vse premalo poslužujejo. Naj bo ta zapis tudi poziv vsem tistim, ki se vabilu na pregled niso odzvali. V Nebotičniku deluje zobna ambulanta, prav tako namenjena borcem.

Poleg osnovne zdravstvene oskrbe so borci deležni tudi klimatskotopliškega zdravljenja ali preventivnega bivanja v Banjolah. Tudi v letošnjem letu želimo,

da bo število prijav za Banjole vsaj na lanskoletni ravni.

Borci, ki so se zaradi nizko odmerjenih pokojnin, bolezni, selitev ali podobnega znašli v težjem gmočnem položaju, prejemajo stalno ali enkratno priznavalnino. Velja poudariti, da so krajevna združenja dolžna voditi evidence o stanju svojih članov in pravočasno obveščati, kdo potrebuje pomoč.

Podlaga za dodeljevanje priznavalnine je najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo, ki je ob vsaki spremembi objavljena v dnevnem časopisju. Višina priznavalnine je odvisna od priznane časa udeležbe v NOV, dohodka na družinskega člana, zdravstvene stanja in drugih okoliščin. Komisija, ki dodeljuje priznavalnino, obravnava vsak primer posamezo. Vseh naštetih pomoči so deležni tudi borci, ki sicer živijo v domovih upokojencev.

V zadnjem času ugotavljamo, da se slabša materialni položaj predvsem tistih udeležencev NOV, ki imajo priznana dvojno dobo po 9. 9. 1943. V letošnjem letu bomo ob usklajevanju priznavalnin ponovno pregledali, kako urediti pomoč tudi njim.

Ta kratek zapis seveda ne more biti prikaz vseh naporov, ki so vloženi v varstvo borcev, saj je predpisov s tega področja veliko. Velja naj kot poziv borcem, ki so v težavah, da se oglašijo v svojih krajevnih združenjih ali v službi za zadeve borcev, kjer bodo natančno poučeni o vsem, kar jih zanima.

ANDREJ ZABUKOVEC

KS Prule

Letos več otrok v počitniškem varstvu – Krajevna skupnost je tudi letos v organizaciji DPM »gostila« v času šolskih zimskih počitnic učence nižjih razredov osnovnih šol. Spodbudno je, da je med otroci vsako leto večji odziv za takšno preživljanje počitnic. V prvem tednu je bilo 21 otrok, v drugem pa od 14 do 16.

***

Anketa o hišni samoupravi – Že lansko leto je bila na hišne svete naslovljena anketa, ki naj bi podala celovitejšo podobo življenja hišne samouprave v krajevni skupnosti. Čeprav so na rezultate kar dolgo čakali, še sedaj ni vseh odgovorov. Od 29 registriranih hišnih svetov, katerim so poslali anketne liste, je prispelo 24 odgovorov. Našejm le nekaj najzanimivejših ugotovitev, predlogov in pripomb:

- hiše so na tem področju stare od 44 do 200 let (najstarejša jih ima celo 300);
- precej pritožb leti na račun stanovanjskega podjetja; uredništvu Dogovorov predlagajo stalno rubriko o informacijah s stanovanjskega področja;
- ugotovljeno je, da je udeležba na sejah zborov stanovalcev različna: od 50% pa vse do 90% v manjših zgradbah;
- posnetek stanja kaže, da je v KS še veliko kurišč s trdim gorivom.

Seveda vse ugotovitve veljajo le za področja, ki jih pokrivajo tisti HS, ki so se na anketo odzvali.

***

Predlogi za priznanja – Predsedstvo krajevnih konferenc se je na svoji seji 27. januarja opredelilo do predloga za odlikovanja za srebrna priznanja Osvobodilne fronte. Predlagani so: Justičnik, Janez Gvardiančič in Milena Žigon.

***

Borci imeli skupščino – Borci KS Prule so imeli 22. januarja skupščino krajevnih organizacij ZZB NOB Oskar Kovačič. Izvolili so novi odbor, Ernest Zagrajsšek pa je bil izvoljen za novega predsednika.

KS Stari Vodmat

Cesta Bohoričeva – Vodmatski trg v prvo prioriteto – Ob razpravi o srednjeročnem planu KS Stari Vodmat in dogovoru o temeljih družbenega plana občine Ljubljana Center krajan zahtevajo, naj pride zožena cesta Bohoričeva – Vodmatski trg v prvo prioriteto. Ob stalnem povečanju prometa je zelo ozek ožek del Bohoričeve ceste nenehna nevarnost za pešce in voznike, kar še posebno velja za vozila reševalne postaje. Z ureditvijo tega dela cestišča bodo odpravili tudi stanovanja VI. in VII. kategorije.

***

Razstava – Poleg drugih akcij ob slovenskem kulturnem prazniku je komisija za kulturo pri svetu KS v prostorih KS Stari Vodmat organizirala razstavo slik akademskega slikarja Janeza Kovačiča. Ob slovesni otvoritvi so nastopili kvintet »Dren« in učenci osnovne šole dr. Jožeta Potrča. Značilnost za akademskega slikarja Kovačiča je njegova povezanost z naravo, izrezi ob vodi, potoki, drevje, stare zidanice, gospodarska poslopja ter izredna občutljivost za slikovita razpoloženja, ki take izraze in snov prevečajo.

***

Več povezovanja z OZD – Kritična analiza delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja nalaga KO SZDL in sindikatu, da bolj spodbujata krajevne skupnosti in delovne organizacije k večjemu sodelovanju, saj je pravočasno in učinkovito reševanje življenjskih in drugih problemov krajanov oziroma delavcev, kjer stanujejo, skupna odgovorna naloga. O teh in podobnih problemih bodo razpravljali na prihodnji seji sveta KS.

***

Priprave na volitve Svet krajevnih skupnosti je na zadnji seji imenoval volilno komisijo za izvedbo volitev v delegacijo KS za zbor krajevnih skupnosti in za izvedbo volitev v posebne delegacije za delegiranje delegacije SIS na območju občine Ljubljana Center v sestavi: Mara Fabjančič predsednica, Viktor Volčanšek namestnik, Sonja Makarovič tajnica ter člani Alojz Jerman, Sonja Kapus in Tomaž Ravnikar.

LOJZE CEPUS

KS Josip Prašnikar

Skupščina delegatov KS – Sestala se je na seji 27. januarja. Obravnavali so priprave na volitve in dali podporo kandidatom iz KS. Sprejeli so naslednje spremembe in dopolnitve statuta KS:

- namesto ene se oblikujeta dve združeni delegaciji, ki štejeta po 9 članov, in sicer ena za otroško varstvo in socialno skrbstvo, druga pa za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zaposlovanje
- funkcijo delegacije za SIS stanovanjskega gospodarstva prevzame svet stanovalcev KS oziroma njegov koordinacijski odbor, ki šteje 7 članov.

Delegati so se strinjali s pristopom k družbenemu dogovoru o temeljih družbenega plana občine Ljubljana Center za srednjeročno obdobje 1986–1990 in sprejeli plan KS za enako obdobje.

***

Aktiv članov ZK – V torek, 21. januarja se je sestal aktiv članov ZK v KS. Čeprav je bil odziv bolj pičel, so se vseeno pogovorili o evidentiranju možnih kandidatov izmed članov ZK, ki so pripravljeni sodelovati v krajevni samoupravi.

***

Volilni imeniki – V KS ugotavljajo, da volilni imeniki še vedno niso točni. Stare napake se ponavljajo, čeprav so iz krajevnih skupnosti posredovali pravilne podatke pristojni prijavno-odjavni službi, ki deluje v okviru Mestnega sekretariata za notranje zadeve. Pravilna organiziranost in točno delo te službe bi preprečila prenekanteru upravičeno negodovanje in odvečne poti občanov, kadar urejajo spremembo stalnega bivališča.

Skupnost stanovalcev KS in občane pozivajo, naj si ogledajo pravilnost volilnih predizpisov.

***

Naborniki – V krajevno skupnost so povabili letošnje nabornike. Z njimi so se pogovorili o njihovih željah in interesih, ki jih skušajo uskladiti s tovrstnimi potrebami v krajevni skupnosti. Na ta način se vključujejo v novi koncept delovanja JLA, splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

***

Bilo je pestro in veselo – Odbor DPM je v času zimskih šolskih počitnic organiziral v KS vrsto aktivnosti, ki so se jih udeležili predvsem šolarji iz nižjih razredov. Vsako dopoldne se je v prostorih KS zbralo do 15 otrok (vseh skupaj pa se je izmenjalo 30). Pod strokovnim vodstvom vzgojiteljic so risali, izdelovali lutke, peli, brali zgodbe in stkali prijateljske vezi. Ogledali so si lutkovno igrice v Lutkovnem gledališču in predstavo v kinematografu. V TVD Partizan Tabor so telovadili in se razveselili z družabnozabavnimi igrkami.

SOLVA ŠUC

Poslopje v Moše Pijadejevi ulici nasproti zgradbe SPIZ se je moralo umakniti, da so napravili prostor za zazidavo tako imenovanega otoka L-2 Kolodvor, na katerem bodo pridobili nova stanovanja in poslovne prostore. O načrtih za gradnjo smo poročali v novoletni številki Dogovorov.